

BÁNJÓMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szobotica, 1928. HÉTFŐ, augusztus 6.

210. szám

Telefon: Kladohivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, ünnepek után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladohivatal és könyvostály, Szobotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Agyonlőtték Zagrebben Risztovics Vladát, a beogradi Jedinstvo szerkesztőjét

A gyilkosság politikai okokból történt, mert a Jedinstvo állandóan uszított Radics István és Pribicevics ellen — A merénylő egy zagrebi géplakatos, aki az uccán lőtte le Risztovicsot — A merénylő megsebesített egy bankhivatalnokot és egy detektívet, aki Risztovicsot kísérte — Risztovics a helyszínen meghalt — Izgalmas hajszá után elfogták a gyilkost — A merénylő előtt fiatalemberből álló csoport egyik vendéglőben véresre verte a lap-szerkesztőt, akit végighajszoltak Zagreb uccáin

A merénylő azt állítja, hogy nem voltak segítőtársai

Zagreből jelentik: A politikai ellentétek ismét véres gyilkosságban robbantak ki. A gyilkosság Zagrebben történt s áldozata

Risztovics Vlada, a Beogradban megjelenő »Jedinstvo« főszerkesztője, aki átutazóban Zagrebba érkezett és egy fiatalember vasárnapra virradó éjjel két óraker az uccán megölte.

A gyilkosság híre vasárnap az egész országban elterjedt és óriási szenzációt keltett.

Risztovics Zagrebben

Risztovics Vlada, a Jedinstvo szerkesztője szombaton öt óraker délután érkezett meg Beogradból Zagrebba azzal a szándékkal, hogy éjszaka a két órai vonattal folytassa útját Szusák felé. A Zagrebben is jól ismert újságíró a várakozás ideje alatt az uccán sétált és az Illicán összetalálkozott egy nagyobb csoport zagrebi újságíróval, akik felismerték és mint kollégájukat üdvözölték. Ez a találkozás a Grand Hotel előtt történt, amelyben tudvalevőleg Pribicevics lakik. A horvát lapok munkatársai körülvették Risztovicsot és csodálkozva kérdezték tőle, hogy nem fél-e mutatkozni Zagreb uccáin akkor, amikor lapja, a Jedinstvo a legfelháborítottabb módon uszít a horvátok, de főleg Radics István és Pribicevics ellen. Risztovics személye ugyanis főként onnan ismeretes, hogy a zsrunalisztika történetében páradan hangon tri a parasztdemokrata koalíció ellen. Többször szó volt róla a parlamentben is s a véres beogradi merénylőlet megelőzőleg nyíltan azt írta, hogy Radicsot és Pribicevicsot el kell tenni láb alól, a gyilkosság után pedig Raesics Punisa vérengzését hőstettnék nyilvánította.

Risztovics a zagrebi újságíróknak azt felelte, hogy nem fél senkitől, egyébként is átutazóban van ott s még az éjszaka folytatja útját Szusákra.

Véres verekedés a Kolo-vendéglőben

A Mazsuranics-téren lévő Kolo vendéglő hatalmas kerthelyiségében éjjel egy óra tájban már meglehetősen kevés vendég tartózkodott. Egy óra után néhány perccel a vendégek a bejárat mellett az egyik asztal mellől hangos szóváltásra lettek figyelmesek. A szemtanúk állítása szerint ennél az asztalnál ült Risztovics egy eddig ismeretlen nő és egy férfi társaságában.

Egyszerre csak tíz-tizenöt fiatalember toppant be a helyiségbe, körülvették Risztovics asztalát s nagy lármát csaptak.

Senki sem tudta, miről van szó. A fiatalemberek ifjúsági politikai szervezeteknek voltak a tagjai, akik elkeseredett hangon kiabáltak, de a nagy zajból csak az hallatszott ki: »Risztovics« és »Jedinstvo«.

Az egyik fiatalember hirtelen Risztovics elé ugrott és egy bottal felbevágta.

Risztovics megtántorodott és az asztal alá esett. Nagy zűrzavar támadt, a vendégek ijedten felugráltak s menekültek. Két rendőr, akik a közelben tartózkodtak, berohant a helyiségbe, kezdték összefogdosni a fiatalembereket. Risztovics a tumultust felhasználva elmenekült.

Hajszá az éjszakában

A támadó fiatalemberek közül többen látták hogy Risztovics, akinek arca csupa vér volt, kiszaladt az ajtón. Risztovics az Alekszandar-téren keresztül az egyetem épülete elé jutott, ahol az egyik fiatalember, aki a kerthelyiségből való menekülés óta a nyomában volt, utólérte. Az ismeretlen megragadta Risztovicsot, öklével az arcába csapott és ott hagyta. Risztovics látta, hogy üldözik, tovább rohant és a Frankopanszka, Samostanska- és Gunduličeva-uccákon keresztül a Korzó-kávéház elé ért, ahol autótaxiállomás van. Risztovics odaugrott az egyik autótaxihoz, feltépte ablakát és csak annyit mondott:

— Menjünk!

Az autó közelében állt Plantuzár Ferenc detektív, akinek gyanus volt a menekülő, véres arcú és poros ruhájú ember, odalépett a sofőrhez, akinek ennyit mondott suttogva:

— Menjen a rendőrigazgatóságra!

A merénylő

Mikor Risztovics Plantuzár detektív kíséretében a kórház kapuján kilépett, két óra tízperc lehetett. Koromsötétség volt. Egy darabig szótlanul haladtak és épen be akartak fordulni a Jelacsics térről a Petrinska uccába, hogy a rendőrigazgatóságra menjenek, amikor a Jelacsicsi tér 23. számú ház mellett hirtelen előttük termelt egy világosbarna ruhába öltözött fiatalember.

Az ismeretlen fiatalember hét-nyolc lépés távolságban állt, a következő pillanatokban pedig revolverlövés dördült el, Risztovics az első lövés után végigvágódott a kövezeten és fejét egészen összezúzta. Ezután gyors egymásutánban még hat lövés dördült el. A golyók megsebesítették Plantuzár Ferenc detektívet és a véletlenül arra haladó Matšics Andrija banktisztviselőt. A detektív még néhány lépést tett, aztán összeesett, ugyszintén Matšics is.

A sortűz zajára, bár az ucca meglehetősen néptelen volt, csakhamar nagy tömeg verődött össze a merénylő színhelyén. Az aszfalton kis körzetben három ember feküdt és a föld körülöttük csupa vér volt. A lövések után a merénylő a Kapitul felé futott és csakhamar eltűnt a sötétben.

Hajszá a merénylő után

A merénylő színhelyén csakhamar

Ezzel a detektív a már a kocsiiban ülő ember mellé ült, akiről azt hitte, hogy menekülő gonosztevő és a legrövidebb uton a Petrinska ulicai rendőrigazgatóságra szállította.

A rendőrségen

Plantuzár detektív a véresarcú és izgatott ismeretlen dr. Vasziljevics Vaszilje ügyeletes rendőrkapitány kormánytanácsos elé vezette, aki leigazoltatta az ismeretlen. Az igazoltatás során kiderült, hogy az idegen Risztovics Vlada, a beogradi Jedinstvo szerkesztője, aki röviden elmesélte kalandját. A rendőrkapitány azonnal tisztában volt, hogy a támadás politikai jellegű s mondta is Risztovicsnak, hogyan volt bátorsága annyira exponált ember létere mutatkozni nyilvános helyen. Risztovics azt mondta, hogy csak átutazóban volt, éjjel kettőkor tovább akart utazni Susak felé és szabad idejét nem akarta szobáiban tölteni.

Dr. Vasziljevics utasította a detektívet, hogy vigye a sebesültet a Jelacsicsi kórházba, kötöztesse be a sebt, aztán hozza vissza, hogy a jegyzőkönyvet felvegyék. A detektív az utasítás értelmében Risztovicsot gyalogosan a kórházba vezette, ahol dr. Horvat Vlatko ügyeletes orvos megnézte a sebesültet, akit bekötözött és mivel csak a balfelén talált jelentéktelen zúzódásokat, elbocsátotta a kórházból.

megjelentek a rendőrposztok, de a nagy izgalomban percek teltek el, míg eszükbe jutott, hogy a merénylőt üldözzék. A hajszá egy ideig eredménytelen volt s már-már lemondtak arról, hogy a merénylőnek nyomára akadnak, amikor a Városi Takarékpénztár előtt egy járőkelő közölte a rendőrökkel, hogy látott egy izgatott fiatalembert, aki bement a

A rendőrök erre körülvették az épületet.

Jelacsics-tér 11. számú házba, ahol a Városi Pince kerthelyisége van.

A kerthelyiségben kevés vendég tartózkodott s megállapították, hogy nincs köztük a merénylő. Átkutatták az egész házat, a pincétől kezdve.

A harmadik emeleten a lépcsőház egyik zugában a falhoz lapulva a villanylámpák vakító fényében a rendőrök egy fiatalembert láttak.

A rendőrök revolvért szegeztek a fiatalember mellé és felszólták, hogy adja meg magát és adja át fegyverét. A fiatalember előlépett a zugból és két kezét magasra tartva azt mondta, hogy megadja magát s közölte a rendőrökkel, hogy a revolvért már eldobta. A fiatalembert meghílnselték s levitték uccára. Első dolguk az volt, hogy a revolvért megkeressék. Rövid kutatás után a kaputól néhány lépésre megtalálták a fegyvert, egy 9 miltméteres nagy Brow-

ningot, amelyben egyetlen töltény sem volt. A fiatalembert erős fedezet mellett a rendőrigazgatóság épületébe szállították.

Egy halott és két sebesült

Ezalatt a Jelacsics-téren heverő három embert beszállították a közeli kórházba. Az orvosok megállapították, hogy Risztovics Vlada már halott. Tüzetesebb vizsgálat során Risztovics vérrrel borított testén öt sebet találtak: egyet a hátgerinc táján, jobb lapocka, jobb tüdő, balhónalj körül és egyet pedig az arcán.

Plantuzár detektívet két golyó találta, egyik a karját furta át, a másik pedig a mellébe hatolt, de nem sértett meg nemesebb szerveket.

Matšics Andrija banktisztviselőnek a kezét furta át egy golyó. De sem az ő, sem Plantuzár sérülése nem életveszélyes, mindketten csakhamar visszanyerték eszméletüket s tul vannak minden veszélyen.

A merénylő kihallgatása

A merénylő fiatalember kihallgatását még az éjszaka folyamán megkezdték a rendőrigazgatóságnál. A merénylőt

Sunics Józsefnek hívják, huszonhárom éves, a szlovéniai Vrpolje községben született és a zagrebi vasúton mint géplakatos van alkalmazásban.

Sunics, aki eleinte zavart volt, elmondta hogy géplakatos és a jaszlenováci vasúti hid építésénél dolgozott. Három nappal ezelőtt betegszabadságot kapott és Zagrebba jött. Szombaton este részt vett abban a tüntetésben, amelyet a horvát jogpárt ifjusága a parasztdemokrata koalícióhoz való csatlakozás mellett rendezett. Szombaton késő este betért a Kolo vendéglőbe, ahol sört ivott.

Az egyik asztalnál észrevette Risztovicsot, akit látásból még Beogradból ismert,

ahol két évvel ezelőtt dolgozott. — Felháborított — vallotta a merénylő — hogy ez az ember, aki azt írta, hogy Radicsot és Pribicevicsot meg kell gyilkolni, merészelt Zagrebba jönni. Egy ideig olvastam az újságot, közben állandóan szemmel tartottam Risztovicsot.

Magamban elhatároztam, hogy megölöm.

— Közben — folytatta vallomását Sunics — néhány fiatalember ott a vendéglőben megtámadta Risztovicsot, aki a zűrzavarban elmenekült. Én azonban továbbra is szemmel tartottam és követtem.

Risztovics a Korzó-kávéházig futott. Láttam, amint autóba ült és egy detektívvle a rendőrségre hajtat.

— Én utánuk mentem és a rendőrség épülete előtt egy ideig vártam, hogy Risztovics kijöjjön. Jó ideig ott álltam az épület előtt, de Risztovics nem jött ki, mire abba hagytam a várást és elmentem. Félóra múlva a Jelacsics-téren voltam és láttam, hogy a kórház bejárata előtt nagy csődület van. Az embe- rektől hallottam, hogy Risztovics benn van a kórházban, mire én félreálltam és leültem a Jelacsics-szobor talapzatára és vártam.

Egyszerre csak magam előtt láttam Risztovicsot és a detektívet. Először nem akartam löni, de mikor láttam, hogy együtt mennek a rendőrség felé s nem válnak el, elhatároztam magamat és lőttem.

Sunics a továbbiakban elmondta, hogy semmiféle politikai párthoz nem tartozik a merénylőről senki sem tudott, segítőtársai sem voltak.

Sunics Józsefet kihallgatása után le-
tartóztatták.

A sebesültek kihallgatása

A rendőrség vasárnap reggel kihallgatta a kórházban fekvő Plantuzár Ferenc detektívot, aki elmondotta, hogy mikor a Korzó-kávéház előtt meglátta a véresarcu, izgatottan menekülő embert, kötelességének tartotta őt a rendőrségre vinni. Elmondotta, hogy mikor a kórházból jött vissza Risztovicsnal, beszélgettek és szemrehányást tett Risztovicsnak, hogy milyen könnyelműség volt tőle nyilvánosan mutatkozni. Risztovics azt felelte neki, hogy nem fél, amit irt megírta és igenis Radicsot és Pribicevicset meg kell ölni. Ezek voltak az utolsó szavai, mert abban a pillanatban

egy ember ugrott eléjük és lőtt. Az első lövésre Risztovics összeesett, mire a detektív rákiáltott a lövöldözőre, hogy hagyja abba a lövöldözést, mert ő nem tartozik Risztovicshoz. Még ki sem mondta ezt, mikor újabb lövések dördültek el, amelyek őt is megsebesítették.

Hasonlóképp vallott Matisics Andrija banktisztviselő is, aki 15 méterre volt Risztovicsától. Matisics azt állítja, hogy a merénylő nem nyolc, hanem két méter távolságról lőtt.

A merénylet két sebesültjét vasárnap magyon sokán felkeresték a kórházban.

Felboncolták Risztovics holttestét

Risztovics Vlada holttestét a jelasicéri kórház bonctermében helyezték el, ahonnan vasárnap délután felboncolták. Megállapították, hogy

Risztovicsot három golyó találta. Az egyik golyó a hátgerinc alsó részét roncsolta szét. Ezt a golyót a hasüregben találták meg. A második golyó a balmellen hatolt be a testbe és felfelé haladva átvágta az ütőeret, a nyaknál kijött, bejűródott a fejbe és a jobb állkapocs fogáiban akadt meg.

Ez a két golyó halálos volt.

A harmadik golyó a jobb hónalján furódott be a testbe.

Risztovics holtteste ideiglenesen a kórház halottasházában marad, mindaddig, amíg elszállításáról nem intézkednek.

Letartóztattak négy fiatal-embert

A rendőrség Risztovicsnál egy vasúti szülő garderoibe jegyet talált, amelynek alapján kiváltották és felnyitották Risztovics kofferét. A kofferben utazáshoz szükséges holmik voltak. A vasúti ruházáros elmondotta, hogy a csomagot őt és hat óra közt hagyta ott Risztovics, aki este nyolc óra tájban egy hölgygel együtt visszatért, kérte a csomagját és kivett abból valamit.

A rendőrség munkája nagyon nehéz, mert még most sem tudták megállapítani, hogy ki volt az a nő és férfi, akiket a Kolo vendéglő kerthelyiségében Risztovics társaságában láttak. Vasárnap a rendőrség

letartóztatott négy fiatal-embert,

akik részt vettek a Kolo vendéglő kerthelyiségében lefolyt verekezésben.

A merénylet hatása Beogradban

Risztovics Vlada meggyilkolásának híre Beogradban mély hatást keltett. Nemcsak politikai körökben, hanem a nagyközönség körében is izgalommal tárgyalták a merényletet, mert Risztovicsnak igen sok barátja és tisztelője volt, bár az utóbbi hónapokban követett publicisztikai tevékenységét általában mindenki elítélte.

Az újságíróegyesület beogradi szekciója elhatározta, hogy Risztovicsot a saját költségén temetteti el. Az újságíróegyesület Risztovics elhalálzásáról a következő kommunikét adta ki:

„Éjtel két óraker gyilkos kezek golyóitól találva Zagrebban elesett újságírói hivatalának teljesítésének közben Risztovics Vlada újságíró, az Újságírók Egyesületének tagja. A legélesebben élte minden fegyveres leszámolást, melyen sajnáljuk a politikai elvakultságnak ezt az áldozatát is. — A Jugoszláv Újságíróegyesület Elnöksége.”

A miniszterelnökség közlése

A merénylettel kapcsolatban hivatalos közlést adott ki a miniszterelnökség is. A kommuniké csak a tények lehető legrövidebb regisztrálására szorítkozik és a következőképp hangzik:

„Ma hajnalban két óraker Zagrebban megölték a beogradi Jedinstvo szerkesztőjét és tulajdonosát, Risztovics Vlada urat. A gyilkos Sunics József jeszenicci vasúli lakatosmunkás, aki a merényletet a Jedinstvo irás-

módja miatt követte el.”

Vasárnap elkobozták a Jedinstvo két kiadását

A Jedinstvo vasárnap rendes és rendkívüli kiadásban jelent meg. A rendőrség mindkét kiadást elkobozta. A lap-

ban Szavkovics Milorad szerkesztő Pribicevicset vádolta meg Risztovics meggyilkolásával. Szavkovics egy nyilatkozatában, amely a Pravdában is megjelent, azt mondja, hogy egy hét előtt jelentkezett a Jedinstvo szerkesztőségében egy ember, aki elmondotta, hogy

Pribicevic környezete felbérelte, hogy kövessen el bombamerényletet Risztovics ellen.

Az elhunyt újságíró 35 éves volt, feleségétől elváltan élt és két gyermekét, akik közül az egyik két éves, a másik négy éves. Noviszadon nevelték.

Az arab El-Quati megverte a favoritokat a marathoni világ bajnokságban

1. El-Quati (Francia—arab), 2. Placa (Chile), 3. Martelin (Finnország), 4. Yamada (Japán), 5. Ray (USA), 6. Tsuda (Japán)

A stafétákat az amerikaiak nyerték

Amszterdamból jelentik: Óriási izgalom előzte meg az olimpiád vasárnapi mérkőzéseit, amelyen a marathoni futás volt a programon. Már a déli órákban hatalmas tömeg gyűlt össze a stadionban, hogy a start tanuja legyen. A pompás idő is kedvezett ennek a legklasszikusabb sportágnak és a száznál több versenyzőt a startnál nagy üdvrivalgással fogadták a nézők, akik teljesen megtöltötték a stadion tribünjeit.

Azonnal a kezdés után széthuzódik a mezőny, amelynek élére Yamada japáni versenyző állott és utána Martelin finn, majd Ray amerikai futó következett. Ezek háromman külön versenyt vívtak és egyre jobban megelőzték a többieket. Két órával az indulás után a három első előnye már olyan nagy volt, hogy alig tartották valószínűnek, hogy valaki még megelőzhetné őket, azonban egészen váratlanul egy színes versenyző, a francia színekben induló El-Quati arab utól érte őket, sőt elébük került. A sta-

Olimpiai bajnok El-Quati francia-arab 2 óra 32 p. 57 mp.
2. Placa (Chile)
3. Martelin (Finnország)
4. Yamada (Japán)
5. Ray (USA)
6. Tsuda (Japán)

A magyar Galambos negyvenhatodik lett.

Olimpiai bajnok USA (Grim, Rustel, Wilhof, Borah) 41 mp. világrekord beállítva. 2. Németország. 3. Anglia. 4. Franciaország. 5. Svájc. 6. Kanada.

Kanada második lett, de szabálytalan váltás miatt diszkvalifikáltak.

4×400 m. stafétafutás

Olimpiai bajnok USA (Baird, Aldermann, Spencer, Barbutti) 3 p 14.4 olimpiai rekord. 2. Németország. 3. Kanada. 4. Svédország. 5. Anglia. 6. Franciaország.

Női magasugrás

Olimpia bajnok: Ethel Caterwood (Kanada) 159 cm., világrekord. 2. Gisolf (Hollandia). 3. Willei (USA).

1500 m. Középfutások:

I. Középfutás: 1. Arne Borg (Svédország) 20 p. 42. 2. Zorilla (Argentína) 21.17.

II. Középfutás: 1. Soabetz (USA) 20.55.4. 2. Carlton (Ausztrália) 20.57.

Vízipótló mérkőzések:

Hollandia—Svájc 11:1, 3:0.
Belgium—Irország 11:0, 6:0.

Vitorlás verseny

8 méteres vitorlával. Bajnok: Olaszország, 2. Svédország, 3. Franciaország, 4. Hollandia, 5. Norvégia.

6 méteres. Bajnok: Norvégia, 2. Belgium, 3. Észtország, 4. Hollandia, 5. USA, 6. Dánia.

Épé csapatversenyek:

Portugália—Belgium 8:8 (tuss 20:21).
Olaszország—Belgium 10:6.
Olaszország—Franciaország 9:9.
Franciaország—Portugália 9:7.

Nils Eklöf (svéd) hosszútávfutó

Négyszer százméteres női staféta

Olimpiai bajnok Kanada csapat (Kuck, Bel, Sitch, Rosenfeld) 48.4 mp. (világrekord).

2. USA. 3. Németország. 4. Franciaország. 5. Hollandia. 6. Olaszország.

4×100 m. stafétafutás

Sabin Carr (Amerika), a magasugrás bajnoka

dion előtt két kilométerrel a sötétbőrű chilei Placa tört előre és felzárkózott az arab mögé.

Fél hatkor harsona jelezte, hogy a marathoni kapunál felbukkantak a versenyzők. A közönségben, amelyet megafonok utján állandóan tájékoztattak a verseny állásáról, nagy izgalom vett erőt és hatalmas éljenzéssel fogadták El-Quatit, aki először tűnt fel az alagut szá-

Rob nson kisasszony (Amerika) a 100 m. leres távfutás vi. dbajnoknője

lából. Már kétszáz métert futott a stadionban, amikor megjelent Placa, majd utána a többiek.

A végleges befutó a következő volt:

Megmentették a lengyel óceánrepülőket

A „Famos“ nevű gőzös találta meg a pilótákat, akik husz órát töltöttek az óceánon

Newyorkból jelentik: A Hamburg—Amerika—Linie »Famos« nevű gőzöse megmentette a lengyel óceánrepülőket, akiknek benzinhiány miatt kellett leereszkedniük a nyílt tengeren. Az óceánrepülők elmondották, hogy husz óra hosszat hanykolódtak a hullámokon, élelmiszereikből kifogytak és kétségbeesett helyzetükben már a halálra gondoltak, amikor megpillantották az óceániáró

gőzöst, amely észrevette és megmentette őket.

A lengyel repülőket Lisszabonba szállították.

Lisszabonból jelentik: A Famos nevű gőzös Leixos szigetének kikötőjébe érkezett a megmentett lengyel óceánrepülővel. A pilótáknak semmi bajuk nem történt, a gép azonban teljesen tönkrement.

Aggasztóan súlyos Radics István állapota

Könyörgő isentiszteletet tartottak Zagrebban a szabad ég alatt a horvát parasztpárt elnökének életéért

Zagreből jelentik: Vasárnap délelőtt tíz óraker a Márk-téren a szabad ég alatt könyörgő isentiszteletet tartottak, amelyen Radics István felgyógyulására mondtak imát. A zöld ágakkal és zászlókkal felszított téren, a templom bejáratánál állították fel az oltárt, amely előtt dr. Risztics Szvetozár felsővárosi plébános szolgáltatót misét. Ezután a templomi dalárdák egyházi dalokat énekeltek, ezzel a kezdő szöveggel:

— Uram könyörülj szolgádon, István non...

A könyörgő misén részt vettek Radics

családtagjai is. Radics felesége a mise alatt több ízben sirva takadt. Pribicevic Szvetozár vezetése alatt több képviselő jelent meg a misén, azonkívül nagy tömeg vidéki földműves, akik zászlókkal vonultak fel.

Zagrebban estefelé olyan hírek terjedtek el, hogy Radics István állapota aggasztóan súlyosra fordult és a pártvezér életbenmaradásához kevés a remény.

Ezeket a híreket nem erősítették meg és Radics lakására senkit sem engednek be.

A parlamenti bizottság elfogadta a nettunói konvenciókat

A berni vasutügyi megállapodásokat is elfogadta a bizottság — Néhány napon belül a parlament plénuma elé kerülnek a konvenciók

Beogradból jelentik: Vasárnap ülést tartott a nettunói konvenciókat tárgyaló parlamenti bizottság. *Sumenkovic* Ilja tárcanélküli miniszter, a külügyminiszter helyettese rövid expozét mondott, amelyben kifejtette, hogy az ország régi kötelezettségének tesz eleget a nettunói konvenciók ratifikálásával, amit már oly régóta halogatnak.

Szermec Dusan szlovén néppárti és dr. *Ivezic* radikális néhány kérdést intéztek a miniszterhez, aki megadta a szükséges felvilágosításokat. Ezután *Jovanovic* Jován mondott nagy beszédet. Kivételte, hogy *Sumenkovic* mondja meg, kinek a pressziójára kívánja a kormány a nettunói konvenciók ratifikálását és hogy miért szükséges ép most ratifikálni a konvenciókat. Véleménye szerint ez az egyezmény ugyanis lesz érvényes, mert még a beogradi konvenció sem lépett életbe, minthogy azokat a király nem szentesítette. A konvenciók ratifikálása kifelé nem jár semmi eredménnyel, mert mindenki tudja, hogy azt kikényszerítették, befelé pedig a nemzet nyugati része ezeket a konvenciókat az államérdek súlyos megsértésének tartja.

Eztán azt fejtegette *Jovanovic* Jován, hogy különösen most, amikor Zagreb és Beograd közt annyira kiéleződött a viszony, nem lett volna szabad heterjeszteni a konvenciókat, mert ezt újabb kihívásnak tekintik és — ne adj isten — a nép egy részének vére is folyhat miatta. Legalább addig várjanak a ratifikálással, amíg Zagrebbal valami egyezés jön létre.

Sumenkovic Ilja miniszter szólt fel

ezután és kijelentette, hogy semmiféle presszió nem készítette a kormányt a konvenciók betérjesztésére és semmi más oka nincs annak, mint hogy a régi kötelezettséget egyszer már teljesíteni kell.

Obradovic Dragutin radikális, volt vallásügyi miniszter főleg kereskedelmi szempontból foglalkozott a konvenciókkal, amelyeket szerinte el kell fogadni. Hasonló szellemben beszélt *Setyero* Szlavko és *Gilic* Milenko demokrata is, majd a bizottság 15 szavazattal egy ellenében elfogadta a konvenciókat. Az elfogadás ellen csak *Jovanovic* Jován szavazott.

Ezután *Sztanics* Andra közlekedési miniszter mondott rövid expozét a berni vasuti konvenciókról, amelyeknek elfogadását kérte. Kijelentette, hogy a konvenciók megkönnyítik a személy- és teherforgalmat.

A bizottság rövid vita után egyhangúlag elfogadta a konvenciókat.

A király beszélgetése a miniszterelnökkel

Korosec Antun miniszterelnök vasárnap a királyi udvarba ment, ahonnan hosszú telefonbeszélgetést folytatott *Hanpijakkal*, ahol jelenleg *Ófelsége* nyaral.

Ófelsége Alekszandar király Délserbiában

Szarajevói jelentés szerint *Alekszandar* király *Ófelsége* Visegradon keresztül visszatért Délserbiából *Hanpijsákra*. A királyt elkísérte utján *Marinkovic* Voja külügyminiszter is.

Kanada miniszterelnöke is aláírja a háboruellenes paktumot

A dominiumok elégedetlenek Anglia politikájával

Londonból jelentik: Egész Angliában nagy nyugtalanság keletkezett arra a hírre, hogy *King* kanadai miniszterelnök *Kellogg*al együtt Európába jön, hogy aláírja a háboruellenes paktumot. *King* Párisból Genfbe utazik. Hír

szerint *King* akciója Irország és Dél-amerikai kezdeményezésére történt, mert így akarják demonstrálni, hogy *Anglia* erőszakos politikája nem felel meg a dominiumok demokratikus hangulatának.

Impozáns részvét mellett temették el Popovics Milivojt

A temetésen résztvett Grol Milán közoktatási miniszter is

A megrendítően tragikus körülmények között elhalt *Popovics* Milivoj dr. szubotikai ügyvéd, aki mint tartalékos tiszt, tagja volt a hadserögnek, vasárnap temették el katonai gyászpompával, óriási részvét mellett. A temetési szertartás délután négy órára volt kitűzve, de már egy órával előbb valóságos népvándorlás indult meg a Szokolzska-uccai gyászház felé.

Dr. *Popovics* Milivoj temetésére vasárnap délelőtt Beogradból megérkezett *Grol* Milán közoktatási miniszter, a ki a szubotikai demokrata párt központi választmányának élén megjelent a gyászházban, hogy a mélyen sujtott család előtt kifejezze úgy a maga, mint az országos demokrata párt őszinte részvétét. A gyászházban megjelentek továbbá *Manojlovics* Dusan főispán, *Sztanics* Károly dr. polgármester, a tanács tagjai és a törvényhatósági bizottság számos tagja. Megjelentek küldöttséggel a szubotikai törvényszék és járásbírósi *Carevics* Vlaho törvényszéki elnökhelyettes vezetésével, az ügyészség tagjai élükön *Makszimovic* főügyésszel, csaknem valamennyi ügyvéd és a jogászegylet tagjai a két szabadkőművespáholy és pedig az S. Zv., valamint az Alkotás csaknem valamennyi tagja, a szubotikai kereskedők és gyárosok társulatának elnöksége *Komor*

Góza vezetésével, a polgári kaszinó *Milic* Ivó egyetemi tanár, nemzetgyűlési képviselő vezetésével, az Opsta Krednita Banka igazgatósága és tisztikara élén *Jakobcsics* Imre vezérigazgatóval. Nagy számban jelentek meg a tisztikar tagjai *Todorovic* czedes vezetésével. A szubotikai Sport egylet vezetősége, ezenkívül nemzetiségi és vallási különböző nélkül a résztvevők száza.

Pont négy órakor érkezett a gyászházhoz *Protics* Márkó görög-keleti esperes *Mihaljovic* Sztanisa alekszandrovói görög-keleti lelkész és egy katonai pap kíséretében. *Protics* esperes a gyászházban végezte el az első gyászszertartást, mire a koporsót a gyászház előtt álló négyfogatu gyászkocsira tették és a gyászmenet felsorakozott. Ekkor *Gyorgyevics* Jován törvényszéki bíró, a szubotikai jogászegylet főtitkára a gyászház erkélyére lépett és meghatótt szavakkal vett búcsút a szülei háztól utolsó útjára induló *Popovics* Milivojtól. *Gyorgyevics* a beszédben kiemelte, hogy *Popovics* Milivoj ideálisan fogta fel az ügyvédi hivatását és önzetlen védője volt a szegényeknek és elhagyottaknak.

A megható gyászbeszéd után megindult a gyászmenet, amelyet a katonai zenekar nyitott meg. Utána egy félszázad, majd a koszoruskocsik következ-

tek, aztán a gyászkocsik, amelyet a családtagok, majd a gyászolók beláthatatlan sokasága követett. A gyászmenet a városháza előtt elhaladva, a Knez Mihajlova uccán át a szerb templomhoz vonult. Itt levették a koporsót a kocsiról és bevitték a templom hajójába. A templomban *Protics* esperes két lelkész-társa segédletével gyászmisét celebrált. Utána *Udicki* Péter igazgató, a demokrata párt vezetőségi tagja mondott nagyszabású gyászbeszédet a demokrata párt nevében. Meltatta azokat a nagy érdemeket, amelyeket *Popovics* Milivoj dr., mint a demokrata párt egyik vezetője és irányítója a párt körül szerzett. Büszkesége és reménye volt ő a demokrata pártnak, akire épen most lett volna legnagyobb szükség és épen most távozott el örökre barátai s párthívei köréből. A megható gyászbeszéd után a koporsót *Grol* Milán közoktatási miniszter, *Lenvai* József, *Lepedát* István, *Udicki* Péter és a demokrata pártnak még négy tagja felemelte és a templomból a gyászkocsira vitte. A menet útja a Csernovicseva-uccán át vitt a régi szerb temetőbe. A temetőben az elhunytat legbensőbb barátai nevében *Petrovics* Koszta városi főmérnök búcsúztatta megható szavakkal. A koporsót a szubotikai sportegyesület tagjai vitték a családi sírholtig, ahol a katonaság sortűze mellett dr. *Popovics* Milivojt örök nyugalomra helyezték.

HIREK

— **Dr. Ribar Iván nemzetgyűlési képviselő** Baeski-Petrovácon. Noviszadról jelentik: *Dr. Ribar* Iván nemzetgyűlési képviselő vasárnap Baeski-Petrováca utazott, ahol résztvett az államalakulás tizedik évfordulója alkalmából rendezett jubileumi ünnepségen. A képviselő vasárnap este visszatért Beogradba.

— **Kiutasítják Franciaországból a kommunistagyánus idegeneket.** Párisból jelentik: A kommunisták Páris külvárosában, Irriben, nyilvános gyűlést akartak tartani. Amikor a rendőrség a népgyűlést nem engedélyezte, három zárt helyiségben akarták megtartani. A rendőrség azonban még a gyűlés megkezdése előtt megszállta ezeket a helyiségeket. Az ellenszegülőköt letartóztatták. A gyűléssel kapcsolatban több mint 1500 embert őrizetbe vettek. A kormány elhatározta, hogy Franciaország területéről kiutasítják a kommunistagyánus idegeneket.

— **Olaszország és Abesszínia barátsági szerződést kötöttek.** Rómából jelentik: Olaszország és Abesszínia döntőbírósi és barátsági szerződést kötöttek.

— **Két repülőgépet kapott az Italia ballencsoportját kutató expedíció.** Milánból jelentik: Azt a két repülőgépet, amelyeket a Citta di Milano Narwickba szállított, az időközben jégmentessé vált Braganza Foyn szigetére vitte, ahol most az *Italia* ballencsoportjának felkutatásán fáradozó expedíció bázisa lesz.

— **Száznál több embert ölt meg a hőguta Amerikában.** Newyorkból jelentik: A hőhullám kezdete óta a keleti államokban több mint száz embert ölt meg a hőguta. A napszúrásban megbetegedettek száma meghaladja az ezret.

— **Ötvenmillió drachma váltásdíjat követeltek két elrabolt görög képviselőjéért.** Athénből jelentik: *Janina* kerületben banditák elraboltak két képviselőjelöltet. Az elrabolt képviselőjelölteket ötvenmillió drachma váltásdíjat követelnek.

— **Megverték a cigányprimást, mert magyar nótát játszott.** Beeskerekről jelentik: Szombaton éjjel botrányos eset történt Beeskereken. A kaszinó kerthelyiségében szombaton este meglehetősen sokan szórakoztak. Az egyik asztalnál több rendőrtisztviselő mulatott, akiknek négy cigány muzsikált. A cigányzenekar másik része, szintén négy zenész a szomszédos helyiségben egy másik társaságnak magyar nótákat játszott. Reggel négy óra tájban a rendőrtisztek eltávoztak a helyiségből, nem

sokkal később azonban megjelent ott egy rendőr, aki a zenekar két primását, *Dimitron* Plamát és *Német* Istvánt előállította a rendőrségen, ahol mind a kettőjüket súlyosan összeverték, mert magyar nótát játszottak. Később a két zenészt elbocsátották a rendőrségről, de mindkettőjük sérülése olyan súlyos, hogy ágyban fekszenek. A megvert zenészek hivatalos hatalommal való visszaélés miatt feljelentést tesznek bántalmazók ellen.

— **Véres családi dráma Temerinben.** Noviszadról jelentik: Véres családi dráma játszódott le szombat este Temerinben. *Silák* István temerini napszámos konyhakéssel szíven szurta feleségét, *Fábián* Katalint, aki a helyszínen nyomban kiszenvedett.

Silák István régóta rosszul bánt a feleségével. A házaspár között napirenden voltak a veszekedések és amikor egyben a napszámos megverte a feleségét, az asszony négy gyermekét magához véve visszaköltözött a szüleihez. *Silák* ekkor az asszony után ment, a kezében tartott késsel behatolt a szobába és csak a szomszédok segítségével sikerült lefegyverezni a dühöngő embert. *Silákné* szombaton *Börcsök* János szállásán dolgozott és este kilenc óra tájban a munka végeztével hazafelé tartott. *Silák* az országot melletti árokban lesett a feleségére. A gyanútlanul haladó asszonyt hátulról leteperzte és a kezében tartott kést a szívébe dőlt. Az asszony nyomban meghalt. A férj a holttestet lefektette az árok partjára és mántha mi sem történt volna, megindult a község felé.

Az országuton haladó emberek akadtak rá a véres asszonyi holttestre, amelyet beszállítottak a község hullaházába. A gyilkos napszámost még az éjjel letartóztatták. Vasárnap délelőtt bizottság szállt ki a helyszínére, a bizottság tagjai *Glumac* Bogdan vizsgálóbíró, dr. *Vukobjac* Zsarkó államügyész és dr. *Cseremov* György törvényszéki orvos voltak. A holttestet felboncolták.

— **A nagy hőségben elszaporodtak a veperák Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: A nagy kánikulai hőségben, mely szokatlanul hosszú ideig tart, veszedelmes esemény következett be Csehszlovákia területén. A veperák ugyanis túlságosan elszaporodtak és már számos embert megmártak, melyek közül több halálos lefolyású volt. A hatóságok most sürgősen keresik a védekezés módját a szokatlan támadás ellen.

— **Pályát kapott a Radnicski Sport Klub.** Szentáról jelentik: A Radnicski Sport Klub a várostól a Népkertben megfelelő nagyságú pályát kért. A városi tanács a pályát, ötszáz négyszögöl nagyságban, a zsilip mellett jelölte ki, amelyet minimális évi bérösszeg fejében használhat a Radnicski.

— **Kifosztották a lakását.** Beeskerekről jelentik: *Bacsics* Siva beeskereki lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy míg a kórházban orvosi kezelés alatt állt, ismeretlen tettesek kifosztották felügyelet nélkül maradt lakását. A rendőrség a tolvajt *Radanov* Luka beeskereki műhelymunkás személyében elfogta.

— **Sanghaitól modern európai várost akarnak csinálni.** Londonból jelentik: *Sanghai* a kormány európai mintára modernizálni akarja. Erre a célra ötven millió dollárt irányoztak elő.

— **A demokrata párt novakanizsai konferenciája.** Novakanizsáról jelentik: *Dr. Setyero* Szlavko és *Zarics* Száva demokrata képviselők Novakanizsán a járási demokrata párt előtt ismertették a politikai helyzetet és meghallgatták a panaszosokat. Több demokrata jegyző panaszolta, hogy bár abszolút többséggel és a törvények szigorú betartásával választották meg őket, beiktatásuk egyre késik. A második súlyos panasz az agrárreform ellen hangzott el, amelynek rendelkezései folytán előállt az a helyzet, hogy a járás igen tekintélyes területén más arat ahelyett, aki a földet bevetette és megmunkálta. *Dr. Setyero* Szlavko képviselő megígérte, hogy interpellálni fog ebben az ügyben a miniszternél és mindent el fog követni, hogy a panaszokat orvosolják. Konferencia után a képviselők Beogradba utaztak.

SPORT

A Gradjanszki biztosította magának az országos bajnokságot

Az országos bajnokság a vasárnapi forduló után végleg elintéztnek tekinthető. A Gradjanszki biztosította magának az első helyet és már nem előzheti meg senki. A vasárnapi meccse a HASK ellen már nem is volt tulságosan komoly, mert a HASK nem akarta megakadályozni a horvát csapat győzelmét.

A vasárnapi eredmények a következők:

ZAGREB

Gradjanszki—HASK 4:3 (2:1). Gyenge mérkőzés. Egyik csapat sem fejtette ki teljes erejét. A HASK látnivalóan nem ambicionálta a győzelmet, amely nem sokat segíthetett rajta, viszont a Gradjanszki biztosította magának a győzelmet az országos bajnokságban.

SPLIT

Hajduk—BSK 4:1 (2:1). A vasárnap éjszakai vihar miatt Split csaknem teljesen el volt zárva a külvilágtól. Így a mérkőzésről érkezett jelentések is megbízhatatlanok. Bizonyos, hogy a féldíj 2:1 volt és hogy a Hajduk győzött, de némely jelentés szerint nem 4:1, hanem 7:1 arányban.

Gradjanski (Osijek)—Sand 4:4 (3:3)

Barátságos. Biró: Sztipics. A rekkenő melegben meglehetősen nagyszámú közönség előtt játszódott le a mérkőzés, amely nagyon gyenge sportot nyújtott. A SzAND-nak nincs tréningje és ez nagyon is meglátszott a szeszélyes játékon. Aránylag még a csatársor a legjobb, bár még itt is volt sok hiba. A hátsor rendkívül gyenge és a közvetlen véde-

lemben Rengei bemutatkozása sikertelen volt. Siflis nincs formában, több gólt védhetett volna és egész meccs csak egy szép védést produkált. Legjobb ember Held volt a csapatban.

A Gradjanszki közepes képességű csapat. Fő előnye a gyorsaság és ambíció. Technikailag nem ér fel a SzAND-al, bár van néhány jó játékos. A legjobb Nittinger hávéd és Zimmermann és Trcsanics csatárok voltak.

Az első gólt a Gradjanszki érte el az 5. percben Trcsanics révén. A 12. percben Kovács, majd utána azonnal Gabrics, majd Inotay lőttek gólt. A féldíj végéig lanya játék volt. A 30. percben a SzAND védőjátékosainak hibájából Trcsanics, majd a 43-ikban Siflis hibájából Schulz lőttek gólokat.

A II. féldíj első percében Kovács ismét megszerzi a vezetést és a SzAND félóráiig támad, de azután kifulladásra visszaveszik és a 33. percben Zimmermann kiegyenlít. A 40-ik percig Gradjanszki, azután SzAND fölény.

Szombor-Beograd uszóverseny

Szomborból jelentik: A Szombori Sport rendezésében városközi uszóverseny volt vasárnap Szomborban. Szombor színeit

A leégett amerikaiak kidobják a kanapét: felmondanak a főtrénernek, Robertsonnak

Amszterdam, augusztus.

A kilencedik olimpiász legnagyobb meglepetése az amerikaiak lemaradása a rövid távú és a középtávú futó számokban.

Amikor a President Rooseveltt befutott az amszterdami kikötőbe, Robertson, a hatvan amerikai tréner koronázatlan királya, kijelentette, hogy zsebvágják az európaiakat.

És mi történt? Az összes futószámokban inferiorus szerepet játszott az amerikai team!

a Sport uszói, Beogradét a Sportski Klub Bob uszói képviselték. A beogradiak igen jó képességű uszókna bizonyultak és minden számban rendkívül erős küzdelem fejlődött ki. Részletes eredmények:

100 m. gyorsuszás: 1. Popovics Szombor 1.08, 2. Anasztatievics Beograd, 3. Nikolics Szombor.

100 m. melluszás: 1. Koller Szombor 1.24, 2. Zsezsaj Beograd, 3. Kangrga Beograd.

50 m. gyermekverseny: 1. Lehner Ottó 44 mp., 2. Láng, 3. Zsoldos.

400 m. szabadstíl: 1. Anasztatievics Beograd 6 p. 29.2 mp., 2. Nikolics Beograd, 3. Adanovics Szombor.

100 m. hátuszás: 1. Dukics (B.) 1.23.6, 2. Nagy (Sz.), 3. Lehner (Sz.)

100 m. női gyorsuszás: 1. Lehner (Sz.) 1.38.8, 2. Láng (Sz.)

4x50 m. gyorsstaféta: I. Sport B. (Csávossy, Lugumerszki, Blkár, Popovics) 2 p. 11.8, 2. Bob, 3. Sport B.

50 m. junior: 1. Krebs (Sz.) 35 mp., 2. Toma (Sz.), 3. Miladjev (Sz.)

4x50 m. vegyes staféta: 1. Sport A. 2 p. 39.8, 2. Bob, 3. Sport B.

Vízipóló mérkőzés: Sport—Bob 6:1 (3:1).

Beszéltünk L. Robertsonnal, az amerikai főtrénerrel, aki nagyon letörve üldögél a sajtópáholyban:

— Én csak az idegen éghajlattal és a sok esővel tudom magyarázni a boyok letörését, mondotta. Nem bírják ezt a párás klímát, ők napsugárhoz vannak szokva.

— De hiszen a többiek is idegen éghajlat és szokatlan klíma alatt versenyeznek — mondottam neki.

Robertson nem hagyja magát:

— Az északiak, de az európaiak is jobban szokva vannak ehhez a hideghez, mint a mieink. Azonkívül a sok eső miatt a különben sem kitűnő pálya nagyon nehéz lett és így a mi atlétáink sorra letörték a sok előfutam után.

Robertson magyarázata azonban nemcsak bennünket nem elégtett ki, hanem az amerikai atléta team vezetőségét sem.

Hitelt érdemlő helyről nyert információk szerint őt a vezetőség az amszterdami kudarc miatt már elejtette és csak a Newyorkba való visszaérkezést várják és nyugalomba fogják meneszteni a sok diadalt megért tréner.

Az amerikaiak kidobják a kanapét.

Bus Fekete László

A francia versírási fejedelméről, a modern líra úttörőjéről,

Baudelaire-ről

most jelent meg Csáryi Endre pompás tanulmánya:

Baudelaire élete és költészete címmel.

A kitűnő tanulmányban a szerző nagy hozzáértéssel boncolja Baudelaire rejtelmes lelkiéletét és költészetét.

A könyv ára 50 dinár. Megrendelhető a Minerva r.-t. könyvostályában

BAYERISCHE MOTORENWERKE A. G. MÜNCHEN

Vezérképviselő

HRISTIJJAN NUSER

Beograd, Knez Mihajlova 52

Zagreb, Račkoga ulica 4

B. M. W. MOTORBIKLIK

Uj modellu motorbiciklik már utban vannak!

Volt már alkalma, hogy megtekintse ezeket az új motorbicikliket? Alaposan megnézte ezeket a zseniálisan megkonstruált motorbicikliket? A leggyönyörűbb eredmények, mint pl. az 1927 és 1928-i Targa Florioi, a nürburgringi győzelem igazolják legfényesebben ezeknek a gyártmányoknak felülmúlhatatlan minőségét. — Az eddigi modellek ismertté tették ezeket a motorbicikliket az egész világon.

Az új modelleket

ugy a sport, mint a turakerékpárokat, 500—750 centiméterrel és két hengerrel a gyár az eddigi tapasztalatok alapján gyártja és ezek minden tekintetben a legtokéletesebbek. Különösen a következő újításokat kell kiemelni:

1. A motor csendes járása.
2. A henger nagyobb és tökéletesebb hűtése.
3. Zárt szelepek, amelyek olajban dolgoznak és így élettartamuk korlátlan.
4. A szívócsövek tökéletesebb egybekapcsolása, miáltal a zavar teljesen ki van zárva.
5. Nagyobb és rugékonnyabb fék az előlő keréken, megerősített fék a hátsó keréken, a legegyszerűbb szabályozással.
6. A kurblió és minden más forgórész széles csapágyakban van elhelyezve, minek folytán ezek a részek egyáltalán nincsenek romlásnak

7. Széles sárhányók.
8. Az első kerék hengeres üregben forog és könnyen szabályozható.
9. A váltódoboz teljesen modernizálva, a kö:épen nincs elosztó és így a javítás is sokkal egyszerűbb. Ha a motortétőt leemeljük, az összes alkatrészeket magunk előtt látjuk. A sebességváltó kenése nem zsirral, hanem olajjal történik. Az indító szabályozása az ülésről is történhetik.
10. A karburátor teljesen leegyszerűsítve, úgy hogy az könnyen tisztítható és szabályozható.

Az új B. M. W. modellek a mai technikának megkövetelésítői és bármily igényt is kielégítenek. Az angolok is elismerik ezeknek a motorbicikliknek kiválóságát, aminek legkésebb bizonyítványa az, hogy régi és híres gyárak is utánozzák a B. M. W. modelleket.

Minden felvilágosításért forduljon a vezérképviselőhöz:

■ Hristijan Nuser Beograd-Zagreb ■

Alképviselők: August Bachinger Novisad, ing. Pfenningberger Sarajevo, Fra Jukića br. 14